

Peter Eriksson: Almedalstal 2007

Talare

Peter Eriksson
Språkrör, Miljöpartiet

Datum

11 juli 2007

Plats

Visby, Gotland

1 I år hyllas Carl von Linné. Det är trehundra år sedan han föddes mitt bland Smålands alla skogar och hagar och den myllrande rikedom som skapades av mulen och lien ibland stenar och torp.

5 Jag tror att Småland påverkade vårt nationalhelgon på många sätt.

Även här på Gotland kan man lätt känna en stor vördnad inför naturens mångfald, rikedom och egensinne. Jag tänker på den vackra cikorian och blåeld som kantade dikesrenarna när man som ung cyklade runt ön i Ulf Lundells
10 fotspår.

I år firas också Skogsmulles 50-årsdag. Men i Skogsmulles och Linnés land växer idag många barn upp utan att känna till några av ängarnas alla blommor.

15 Alltför många barn får sällan eller aldrig gå en lång promenad i skogen. När de väl kommer dit så ser de bara träd. En artkanon i skolan skulle kunna ge barnen en grund för att få syn på naturen och naturens språk.

20 Det växer en nyfattigdom i Sverige. Med en större kunskap om naturens mångfald så blir skogen inte bara träd utan alar, tallar, oxel och björk. Det är viktigt att vi ger barnen de redskap och nycklar som krävs för att kunna stiga in i naturen. Så att den inte bara uppfattas som något odefinierbart grönt, en rest som ännu inte hunnit bli asfalterad eller bebyggd.

25 Om vi verkligen ville hedra Carl von Linné 300 år efter hans födelse så skulle vi se till att namnen på våra vanliga djur, fåglar, blommor, träd, fiskar och insekter skulle få en bättre plats i skolan och att barnen fick en chans att lära sig att se naturens mångfald och rikedom.

30 Det är mycket roligare om man ser och förstår när sommarens första svala har

kommit och om man dessutom vet att den flugit över halva jordklotet för att komma till oss och föda upp sina ungar. Man kan också säga som Kerstin Ekman gör i sin nya bok ?Herrarna i skogen? när hon talar för att barnen måste få lära sig namnen på det de ser i naturen Man kan inte sakna och inte heller skydda det som man inte vet om att det finns.

Det är lätt att själva livet glöms bort, även i miljö- och klimatdebatten. Fråga Sveriges regering. När de till slut gör en liten ansträngning för att inte verka helt tafatta i den brännande klimatfrågan så tar de pengarna från kontot för biologisk mångfald.

T.o.m. när miljöministern häromdagen satsar en ynka femma per svensk på Östersjön handlar det om att flytta pengar från andra viktiga miljöåtgärder. Tyvärr har vi en regering som varken prioriterar livet eller framtiden, varken biologisk mångfald eller klimatförändringen.

För precis ett år sedan, i juli här i Almedalen sade Sveriges dåvarande oppositionsledare, Fredrik Reinfeldt, just att miljön inte är en prioriterad fråga. I partiledardebatten i TV i september drev han med stor frenesi att det är miljöskatterna som är problemet, inte klimatförändringarna.

Men nu är det inte längre möjligt att säga så. Nu måste t.o.m. Reinfeldt se ut som om han vill göra något åt utsläppen. Därför har han, handlingskraftig som han är, satt sig i en studiecirkel. Han och regeringen ska lära sig mer.

Tyvärr är varje års försening och dröjsmål en ökad kostnad. Åtgärderna behövs nu. Ju längre vi väntar desto mer kommer det att kosta. Kostnaden för Reinfeldts studieskulder lär i första hand betalas av fattiga människor i fattiga länder.

Det är fattiga länder som redan nu drabbas och i framtiden kommer att förlora mest på våra utsläpp. Klimatfrågan är vår tids största och viktigaste solidaritetsfråga.

Borgarna hade ingen klimatpolitik före valet och de har det inte nu heller. Det är därför som den stackars Andreas Carlgren nu varit tvungen att trampa vatten

sedan han tillträdde, utan att kunna komma med några konkreta förslag för att minska utsläppen i Sverige.

75 Andreas frågade förresten mig när vi ska lämna EU. Mitt svar är att vi först måste få en folkomröstning på den nya konstitutionen som innebär att vi tar ännu ett stort steg mot att EU blir en stat. Min fråga tillbaka till miljöministern är: när får det svenska folket en chans att debattera och ta ställning till EU:s nya grundlag?

80 En annan som det är synd om i regeringen är Anders Borg. Han vet vad som är nödvändigt att göra i det ekonomiska läge som vi har idag men blir ständigt överkörd av de fyra partiledarna i alliansen.

85 Istället för löftena om skattesänkningar till lågavlönade så blev det de rika som fick nästan hela slanten. Skillnaderna mellan fattiga och rika ökar rekordsnabbt. Det värsta är att de fattiga får det ännu svårare. Utanförskapet blir ännu värre. De som verkligen är utanför och har det svårt ser ingen utsträckt hand från moderater som Borg eller Reinfeldt, snarare ett slag i ansiktet.

90 Istället för att ta ansvar för ekonomin så blev det ofinansierade utgifter och skattesänkningar. Nu får riksbanken städa efter regeringens misshushållning. Det förlorar tyvärr alla på. Högre inflation och högre räntor ser vi redan men mer kommer redan under hösten. Vi från miljöpartiet har varnat för att slöseriet 95 leder till en sämre ekonomi och på sikt också mindre investeringar och färre jobb.

Många kommer att få svårt att klara sina lån och sina räntor på huset. Men de dåliga opinionssiffrorna för den moderatledda regeringen verkar göra att alla 100 tappar huvudet.

Många tror att ideologierna är försvunna. Att det numera bara handlar om förvaltning. Men det är fel. Det är fortfarande drömmar som i stor utsträckning styr människor och så är det även i politiken.

105 De drömmar som styr de grönas agerande är i högsta grad levande. Vi längtar efter en värld där vi inte längre förstör livsförutsättningarna för våra egna barn. Kalla det gärna en hållbar utveckling.

110

Det är en dröm som är värd att kämpa för. I grunden handlar det om kärlek till livet och dess mångfald. Det finns miljoner och miljarder av solar och planeter. Men ingen vet om det här är den enda av allt det som snurrar i rymden där det finns något som vi kan kalla liv. Kanske får vi heller aldrig veta.

115

Det finns också en grön dröm om jämställdhet och demokrati där alla ska kunna stå sida vid sida och där allas röst ska vara lika mycket värd.

120

Drömmarna lever också inom borgligheten. Bakom den politik och de förändringar som nu genomförs finns det drömmar som ofta aldrig redovisas. Det finns till exempel en gammal dröm i en stor del av den välbeställda medelklassen om att man återigen ska kunna ha tjänstefolk och hembiträden som passar upp och lagar mat, tvättar och ser efter ungarna.

125

Den politiska lösningen blir att ge särskilda skattesubventioner till de som har gott om pengar och kan betala andra för att sköta s.k. hushållsnära tjänster. Nu kläs det i ord som att ge jobb åt arbetslösa. Men drömmen som ligger bakom politiken är densamma.

130

Regeringens stora satsning på låta andra göra skitjobbet i de rikas hem är också krångligt, dyrt och dumt.

135

Varför just hushållsnära tjänster förresten. Vore det inte bättre med kroppsnära tjänster?? Jag tänkte på massage och friskvård. Fler borde ha råd med tjänster som hjälper människor att må bra och klara av ett hektiskt arbetsliv utan att få skador för livet.

140

Nej, de gröna förslagen handlar om något helt annat än den moderatledda regeringens, om att ge människor bättre möjligheter att klara av sina liv. Menar man allvar med att man vill underlätta för de som har det tuffast och stressigast att få dagarna att räcka till så är det inte välavlönade, medelålders och karriärmedvetna med alltför stora bostäder som är den rätta målgruppen. Det är fel prioritering. Det är fel sätt att använda skattebetalarnas pengar.

145

Det är däremot rätt att underlätta för alla de småbarnsföräldrar som springer

150 mellan dagis, hemmet, affären, jobbet, tvätten, disken och att köra till skolan
eller idrottsplatsen. Men lösningen är inte att någon annan ska göra jobbet eller
att ge alla män en hemmafru via det kristdemokratiska vårdnadsbidraget.

Vårt förslag är att istället ge småbarnsföräldrar möjlighet att sänka arbetstiden
och därigenom få livet att gå ihop. Det finns redan idag en rätt för
155 småbarnsföräldrar att gå ned till 30-timmarsvecka men väldigt många har inte
råd. För de flesta med småbarn och små inkomster är det bara en teoretisk
möjlighet. De befinner sig i en period av när det är som svårast att få både
pengar och tid att räcka till. Vi vill ge fler möjligheten genom ett ekonomiskt
stöd.

160

I budgetförslaget vi lade nyss så föreslår vi ett stöd på 2500kr i månaden för både
mammor och pappor som vill gå ned i arbetstid. Det ger möjlighet att sänka
arbetstiden och hinna med livet i både teori och praktik.

165

Drömmen om att någon annan ska göra skitgöret hemma har blivit en
krångelreform av stora mått. Hushållsnära tjänster kallas det när kocken
kommer hem och lagar mat åt dig i ditt hem, men inte om du och familjen går
170 ut på restaurang.

Om du lämnar dina kläder på en tvättinrättning får du betala fullt men om
någon tvättar åt dig i ditt hem så får du skatterabaratt. Maud Olofsson skulle ju
minska krånglet för småföretagare. Det blev tvärtom. Skattemyndigheterna
175 befarar nu stor anstormning för att folk inte förstår vad som är möjligt att få
avdrag för och inte.

Betalningen för tokeriet sker genom att den generella sänkningen av
arbetsgivaravgifterna som gällde för alla småföretagare har tagits bort.

180

Småföretagarna i Sverige är förbannade. Påfallande ofta möter jag idag
småföretagare som förvånat upptäckt att Maud Olofsson höjt
arbetsgivaravgiften. Höjda avgifter för småföretagarna blev resultatet av den nya
regeringen. Maud lovade minskat krångel och sänkta avgifter. Det är inte
185 konstigt att småföretagarna är besvikna.

En annan stark dröm som är aktuell inom borgerligheten är att få tillbaka hemmafrusystemet. Problemet är att de här drömmarna på flera sätt kolliderar med drömmen om jämställdhet.

Kristdemokraternas vårdnadsbidrag är därför också det ett dåligt och ojämlikt alternativ. Sänkt arbetstid till både mamman och pappan är en modernare lösning som inte längtar tillbaka till gamla, förlegade könsroller och patriarkala system.

Nu vill jag gå över till vår tids stora fråga, den om klimatet och växthuseffekten och vad vi ska göra. För oss i det gröna partiet är det här ingen nyhet.

Vi har sedan vi bildades i Sverige och i alla länder diskuterat frågan och lagt fram en politik för att gå från dagens destruktiva och kortsiktiga samhälle till ett långsiktigt uthålligt. Ett samhälle som drivs av förnybara energikällor istället för fossila. Det är själva kärnan i vårt arbete och våra valrörelser. År efter år har vi lagt förslag och motioner, debatterat och kampanjat.

Motståndet har varit ohyggligt stort. Man har förnekat, förringat och förlöjligat. Ännu i valrörelsen i fjol var en seriös debatt omöjlig. Först efter att världens alla forskare samlats och enats under FN-flagg har vinden vänt. Efter alla dessa år kan vi säga: Äntligen! Äntligen är tidningarna fulla av artiklar om det som sedan länge borde ha varit det viktigaste.

Äntligen diskuterar världens ledare energisäkerhet och att vi måste minska användningen av olja och kol. Äntligen har frågan nått fram till köksborden, fikarummen och inte minst här i Almedalen. Äntligen!

Äntligen tas frågan på allvar. Men det här är ingen privat fråga som kan lösas av var och en för sig. Det krävs politiska åtgärder. Tyvärr väntar de ännu. Det räcker inte med att prata och det räcker inte även om vi var och en tar ett personligt ansvar därhemma. Och vi är ohyggligt sent ute.

Utmaningen efter alla år av försummelser är enorm: världen måste minska utsläppen av koldioxid med minst 60 % till 2050, för att klara målsättningen att

jordens medeltemperatur inte ska öka med mer än två grader.

230 Det är vi i den rika världen som släpper ut mest och det är vi som måste ta
initiativen och det största ansvaret och vi måste ge ett större handlingsutrymme
för utvecklingsländerna. Miljöpartiet räknar med att vi i Sverige behöver minska
utsläppen med minst 80%.

235 Förändringen kommer att ta tid. Men det betyder i realiteten att varje
investering nu som går åt fel håll är ett svek mot framtiden. Det gäller både här
och i andra länder.

240 Framförallt måste vi städa upp här hemma. Ta initiativ som kan medföra en
radikal förändring. Det kommer att kräva stenhårda prioriteringar.

Det är dags att bygga om Sverige.

245 Varsågod Reinholdt, Olofsson och alla ni andra som nu tagit en långrast för att
hitta en klimatpolitik. Ni får gärna ta vår. Här är några förslag. De är inte gratis,
men nödvändiga.

250 De senaste decennierna har vägarna fått ta över mer och mer av de tunga
transporterna. Vi behöver nu ta krafttag för att bryta trenden och väsentligt öka
järnvägsinvesteringarna genom att flytta över en stor del av vägtransporterna.

255 Målet bör vara en fördubbling av järnvägskapaciteten. Men den svenska
regeringen talar istället om fler motorvägar och att stoppa redan planerade och
lönsamma järnvägsprojekt. Det är vansinne.

Järnvägen är framtiden. Den är snabbare, effektivare och energisnålare.

260 Vi behöver också göra en stor satsning på kollektivtrafik. Målet bör vara att
varannan resa i Sverige ska ske med tåg, buss eller andra kollektiva
transportmedel.

Ekonomiska styrmedel är de effektivaste verktygen för att nå en förändring mot

en hållbar utveckling. Höjda skatter för de som skitar ned och bidrar till utsläppen är därför nödvändigt. Det finns ingen anledning att vänta. Det skapar mer utrymme för förnybara alternativ. Vi vet att det fungerar.

270 De senaste två åren har villaoljan nästan helt avvecklats som en effekt av höjda oljepriser och de skatter på villaolja som vi infört. Miljöbilsexplosionen har kommit efter en blandning av både stöd, bidrag och skatter.

275 Ekonomiska styrmedel gynnar också effektivisering i både hushåll och i industrin.

Men regeringen har det svårt i den här frågan. Miljöministern vill höja bensinskatten, lite, lite grann. Det sade han här i Almedalen.

280 Men Göran Hägglund och kristdemokraterna kräver fortfarande sänkta skatter på bensin och diesel. Det var ju en profilfråga i valet. Kanske ännu ett bevis på att religion och politik passar dåligt ihop. Naturvetenskapliga bevis biter liksom inte.

285 Fredrik Reinfeldt har å sin sida sagt ett tydligt nej till högre energiskatter. Men han gjorde å andra sidan nyligen i en partiledardebatt det märkliga uttalandet att han, jag citerar, "förändras i takt med Sverige".

290 Vilket väl måste betyda att han är som pastor Jansson som inte har några bestämda åsikter om någonting. Det är ju lysande. Med en sådan regeringschef behöver man ju inte längre ha några allmänna val. Han kan som kungen sitta så länge han lever.

295 Hursomhelst, man kan inte påstå att man är för en modern klimatpolitik men samtidigt säger nej till marknadsekonomiska styrmedel som ökar kostnaderna för de som skitar ned. Det går bara inte ihop.

300 Det är idag för krångligt och för kostsamt för den som vill producera miljövänlig el. Elnäten är en tummelplats för stora aktörer som EON och Vattenfall.

305 Men det borde ändras. Vi behöver underlätta för att förnybar energi i liten skala ska få plats på nätet. En del tror att det är nya stora kärnkraftverk som ska lösa energifrågan. Men det finns mycket som talar för att lokala lösningar med vindkraft, biobränsle, biogas eller solenergi kan ge mycket mer om vi satsar på att gynna en sådan utveckling.

310

Biogas från gödsel och sopor kan ge både el, värme och fordonsgas. Samtidigt bidrar det till mindre utsläpp till Östersjön och mindre klimatpåverkan. Enklare och tydligare regler kan göra att en växande del av energiproduktionen sker decentraliserat på tusentals olika ställen ute av bönder och andra små företag, av
315 bostadsrättsföreningar, enskilda hushåll och affärscentra. Det skapar både jobb, framtidstro och ett mindre sårbart samhälle.

Miljöpartiet har idag lagt fram ett förslag som på 10-15 års sikt kan förbättra energisystemet. Det handlar om långsiktigt fasta regler, att ta bort alla
320 nätavgifter, energiskatter och onödiga kostnader. Alla som producerar el i liten skala enkelt ska kunna få ut det på nätet. Man ska bara betala för den nettoel som man konsumerar.

Du slipper skatt på den el du själv både producerar och konsumerar och du får
325 ett fast pris på elen som säljs vidare så att varje småskalig producent vet om det är lönsamt att satsa.

Det här gynnar klimatet och tar tillvara det stora engagemang som idag finns bland många människor. FN:s klimatexperter säger också att storskaliga
330 lösningar som kärnkraft bara kan stå för en mycket liten del av framtidens energibehov. Den stora potentialen ligger i effektivisering och förnybara energikällor.

335

Vi kan satsa betydligt mer på vindkraft. Det har gått alldeles för trögt och för sakta att etablera vindkraft i Sverige. Det finns möjligheter både för storskaliga anläggningar och i liten skala. Båda kommer att behövas.

340 Enklare regler är nödvändigt. Sverige kan mycket väl om ett drygt decennium producera 30 Twh el från vindkraften. Det motsvara ungefär hälften av vad kärnkraften idag producerar. En satsad krona på vindkraft ger mer el än en

345 krona på kärnkraft. 30 Twh är vad Tyskland redan idag producerar med mycket
sämre vindförutsättningar än Sverige.

Vi behöver också bygga om bostäderna. Det här är ett spännande område där
det händer mycket. Bostäderna är viktiga och måste fungera under lång tid. Vi
350 föreslår i vår budgetmotion en stor satsning på miljonprogrammet som handlar
om en halvering av energianvändningen i de bostäder som berörs.

Vi kan ta tillvara solenergin på ett bättre sätt. Alla nya bostäder bör ha
energiaktiva tak som bidrar till att nya hus kan vara lågenergihus utan att kosta
mer. Fler och fler byggföretag hänger på. Det går att bygga nya hus som bara
355 använder en bråkdel av den energi som de gamla gör. För att snabba på
utvecklingen bör vi också skärpa byggnormerna så att energieffektivare hus blir
standard.

Vi kunde i fjol vara glada över att miljöpartiets initiativ när det gäller sänkt skatt
360 på miljöbränslen, trängselavgifter, fri parkering, lägre skatt för tjänstebilar m.m.
lett till en explosion i försäljningen av miljöbilar i Sverige. Den ökade på ett år
från 2005 till 2006 med 370%.

Vi blev snabbt ledande i Europa. I år var vi rädda för att utvecklingen skulle
365 stanna av på grund av det ointresse som högerregeringen visat för klimatfrågan.
Men vi fick trots allt en mindre höjning även i år. Det som nu behövs är ett
större statligt engagemang för att stödja produktion av mer förnybara bränslen
som biogas och skogsbaserade biobränslen.

370 Det finns stora fördelar med att vara steget före. Sverige har goda möjligheter att
leda teknikutveckling när det gäller energieffektivisering och miljöteknik inom
vissa områden. Det stärker svensk konkurrenskraft och svensk industri
långsiktigt. Det kan också fortsätta att ge gott om nya jobb.

375 Men det kräver att politiken fungerar och vågar driva på utvecklingen.

Som tur är inser svenska företag idag fördelen av att vara först ut på banan med
ny teknik för att ta oss bort från fossilberoendet. Tur är det, när vi nu sitter med
en regering som helst vill att klimatfrågan ska lösas av någon annan, någon
380 annan stans, i EU eller ?internationellt? var det nu är.

Reinfeldt motarbetar i själva verket de svenska företagens fördelar av att ligga
steget före när han gång på gång talar för att åtgärder istället måste sättas in i
385 andra länder än i Sverige.

Men vi behöver också göra det lättare för människor att leva på ett sätt som tar
ansvar för det egna beteendet och livsföringen. Nu finns det en vilja och ett
engagemang hos många till en förändring. Då gäller det att politiken vågar
390 genomföra konkreta förändringar.

Internationellt måste det till överenskommelser som fungerar i praktiken. Jag
måste säga att jag är djupt skeptisk till mycket av dagens internationella
klimatarbete. Varken Kyotoavtal eller utsläppsrättigheter för företagen har
395 hittills visat någon större effekt. Jag är rädd för att det slukar enorma insatser
men i slutändan blir istället för verkningsfulla åtgärder.

Talet i bl.a. Sverige om att genomföra åtgärder i andra länder istället för att klara
sin egen hemläxa är också ett slags farligt hokus pokus. Det krävs insatser av helt
400 andra dimensioner, som inte går att smita ut från lika enkelt. Sverige borde t.ex.
driva kravet på ett globalt förbud mot nya kolkraftverk.

Det är helt orimligt att i dagens läge tillåta varken USA, Tyskland eller Kina
investeringar som så uppenbart ytterligare ökar utsläppen. Om EU ska kunna
405 vara ett verktyg så borde det gå att få igenom ett stopp där först.

Det måste till betydligt tuffare tag internationellt. Handelspolitiken måste
410 användas. Ska Kinas ledare fås att ta ett ansvar så måste det ske genom att
klimatfrågan får en avgörande roll i handeln. Knappast något industrialiserat
land har en så ineffektiv energianvändning som Kina.

Planekonomin finns kvar inom t.ex. en stor del av energiproduktionen och är en
415 växande katastrof. Svenska och europeiska företag som importerar måste t.ex.
tvingas av konsumenter och lagstiftare att ställa krav på klimatmärkning av
produkterna.

Världen kan inte heller fortsätta att acceptera att USA står utanför och struntar
420 i internationella avtal. Jag har så svårt att förstå hur Sveriges statsminister 2007

kan sitta tyst som en snäll skolpojke och låta sig imponeras av USA:s president istället för att ta chansen och utmana jordens värsta klimatbov.

425 Ska Reinfeldt vara trovärdig i ett internationellt miljöarbete krävs det helt andra attityder och engagemang.

Hoppet består i att klimatfrågan nu äntligen står överst på dagordningen. Hoppet finns i ungdomarna världen över som ser att vi skapat ett destruktivt
430 samhälle som bara ger plats åt konsumtion just nu. Allt fler företag och företagare vill också vara en del av lösningen.

Ny kunskap, nya innovationer kommer i snabb takt. Entreprenörerna som vill rädda världen och samtidigt tjäna pengar blir allt fler och representerar verkligen
435 det goda i marknadsekonomin. Det finns idag ett näringsliv som vill se möjligheter i förändringen. Idag är det alltmer tydligt att det är politiken som är en bromskloss. Här i Sverige såväl som i många andra länder. Regeringspartierna är trögare och räddare än företagen, som ser jobb, exportmöjligheter, och tillväxt idet nya.

440 Hindren finns i en del av den gamla industrin, energijättarna. De som kallar sig basindustrin eller den elintensiva industrin. De som är rädda för förändring. Tyvärr är det också många i de äldre generationerna som är bromsklossar och hinder.

445

I alla undersökningar visar det sig att de äldre i samhället, de som är över 50 år är mindre benägna att ändra sig och att ta de politiska konsekvenserna av vad vi vet
450 om klimatförändringen.

Man kan säga att det är naturligt att vi som är äldre har svårare att ta till oss nya kunskaper. Men den här gången är det inte OK. Framtida generationer har inte rösträtt men förändringen måste komma nu och de närmaste åren. Det finns
455 inte tid att vänta en eller två generationer till.

Jag hörde häromdagen ett radioprogram där en taxichaufför i åldern kring 60 år blev intervjuad. Han kände väl till klimatproblemet men ansåg att han inte behövde lämna över något arv till sina barn och det gällde även i miljöfrågan. De

fick lösa sina problem när den tiden kommer.

Han fick också frågan om hur det är med alla de i andra länder som får ta de negativa effekterna av våra utsläpp. ?Bad luck? var hans svar. Otur för dom.

465

Ett förfärligt svar. Det är inte den moral jag har fått lära mig av mina föräldrar.

Det är inte den moral de flesta i de äldre generationerna brukar ha i andra sammanhang. Hur kommer det sig att när det gäller klimatförändringarna så gäller inte längre regeln att man ska göra rätt för sig. Hur kommer det sig att helt plötsligt så anses det OK att gå ifrån bordet och lämna krogen utan att betala.

470

Klimatfrågan handlar att göra rätt för sig. Då menar jag inte bara att ta ett personligt ansvar genom att minska sina egna utsläpp. Det allra viktigaste handlar om att ta ett politiskt ansvar.

475

Var och en har en möjlighet att förändra också politiskt.

Var och en har ett ansvar för att inte bara de egna kortsiktiga plånboksfrågorna kommer i centrum i debatten och i allmänna val.

480

Alla har ett val. Alldeles för många äldre valde att skriva under namninsamlingar om bensinskatteuppror istället för att vara med i kampen för framtidens drivmedel.

485

Tyvärr är det så att för många i de äldre generationerna inte tar ett politiskt ansvar för all den skit de spridit ut i naturen genom alla år.

Ska man göra rätt för sig så ska man vara med och sopa upp och se till att det också finns en politisk ledning som är beredd att göra något i verkligheten och inte bara prata.

490

Ställ inte upp på smitarmentaliteten.

Det är orimligt och omoraliskt att lämna över notan och kostnaderna till barnen och barnbarnen. Det är fegt att slå dövörat till. Det är rätt att stå upp för att nu, medan tid finns, vara med och erkänna detta gigantiska misslyckande som våra generationer skapat.

495

500

De äldre i samhället behöver inte alls vara bromsklossar och hinder. De skulle tvärtom kunna gå före och visa vägen med en stark vilja att göra rätt för sig.

Taggar

505 2000-tal, 2007, Almedalen, Man, Miljöpartiet, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/peter-eriksson-almedalstal-2007>

510

515

520

525

530

535